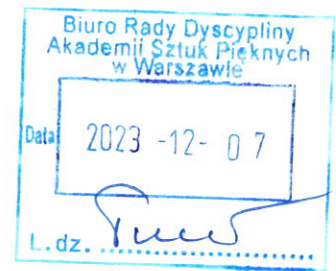

prof. Aleksander Widyński
Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku
Wydział Malarstwa

Rumia 04.12.2023 r.

Ocena pracy doktorskiej
mgr Katarzyny Szymańskiej
sporządzona w związku z postępowaniem w sprawie nadania
stopnia doktora w dziedzinie sztuki, dyscyplinie sztuk plastycznych
i konserwacji dzieł sztuki

Dokumentacja przedstawiona do recenzji zawiera:

1. Życiorys;
2. Portfolio;
3. Rozprawa doktorska-dokumentacja fotograficzna;
4. Opis rozprawy doktorskiej;

Temat rozprawy doktorskiej: „Koncepcja wnętrza z tkaniny jako studium schronienia”

Promotor rozprawy: prof. Stanisław Andrzejewski

Podstawowe informacje na temat kandydatki:

Mgr Katarzyna Szymańska kształciła się na trzech uczelniach, Uniwersytet Warszawski, Wydział Filologii Polskiej w latach 1995-1999, tytuł magistra sztuki uzyskała w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie na Wydziale Architektury Wnętrz w latach 1996-2003 oraz tytuł licencjata w Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi na Wydziale Tkaniny i Ubioru w latach 2001-2004. Wykształcenie uzupełnia kurs pedagogiczny dla nauczycieli w Centrum Doskonalenia Zawodowego w Warszawie w roku 2020.

Praca artystyczna w obszarze sztuki włókna od 2019 roku do chwili obecnej obejmuje, udział w ponad 15 wystawach zbiorowych oraz 3 wystawach indywidualnych

W latach 2005-2015 działania w zakresie wzornictwa odzieżowego, praca dla różnych firm jako projektant, główny projektant oraz manager kolekcji.

W zakresie projektowania wnętrz, indywidualne zlecenia dla prywatnych inwestorów.

Od 2016 prowadzi działania twórcze i wystawiennicze w obszarze tkaniny artystycznej. Zajmuje się ubiorem unikatowym, tworzy autorskie kolekcje wykonywane ręcznie. Jest wykładowcą akademickim, prowadzi zajęcia z projektowania ubioru, a także dodatkowe zajęcia artystyczne i rękodzielnicze w różnych grupach wiekowych. Działa aktywnie na rzecz popularyzowania sztuki tkaniny i rzemiosła artystycznego.

Ocena pracy doktorskiej

Praca pisemna podzielona jest na 11 części;

Cele i pytania badawcze, Wnętrze jako przestrzeń projektu, Tkanina jako materia projektu, Tkanina a zmysł dotyku, Tkanina jako sztuka włókna, Bezpieczne wnętrze jako stan umysłu, Tkanina we współczesnych wnętrzach, Tkanina a idea komfortu, Inspiracje, Wprowadzenie do projektu, Opis projektu, do rozprawy dołączone jest zakończenie, przypisy oraz bibliografia.

Dysertacja doktorska mgr Katarzyny Szymańskiej porusza wiele wątków, satysfakcjonująco eksplikuje wszystkie interesujące artystkę zagadnienia w obszarze sztuki, rzemiosła, architektury, antropologii, psychologii czy socjologii. Poprzez tak szerokie spektrum zagadnień przedstawia idee biologistycznej teorii pochodzenia architektury oraz tezę zawartą w tytule pracy pisemnej o bezpiecznym wnętrzu, bezpiecznym schronieniu, po prostu o poczuciu bezpieczeństwa w ogóle, które jest podstawową potrzebą człowieka.

Za Doktorantką: *Poczucie bezpieczeństwa, którego poszukuję w mojej pracy artystycznej zostało przeze mnie osadzone bardziej we wnętrzu człowieka niż tym fizycznym i materialnym, które go otacza. Przestrzeń przeze mnie zaprojektowana, służy do pracy nad wykształceniem wewnętrznej harmonii. Jest to wnętrze do wyciszenia, kontemplacji, skupienia. Każdy z nas potrzebuje znaleźć i stworzyć*

wokół siebie podobną przestrzeń. Może być ona miejscem w naszym najbliższym otoczeniu. Może być schronieniem usytuowanym gdzieś dalej, związanym z jakąś budowlą czy konstrukcją albo z naturą. Bezpieczeństwo nie jest tu grubymi murami albo zupełnym odcięciem się od świata zewnętrznego. Jest byciem obok świata, od którego odciąć się nie możemy, bo stanowimy jego integralną część.

Budowany przez doktorantkę opis jest świadectwem procesu poszukiwań i głębokich rozważań teoretycznych. Świadczą o tym tytuły niektórych rozdziałów: *Tkanina jako materia projektu*, *Tkanina a zmysł dotyku*, *Bezpieczne wnętrze jako stan umysłu*, *Tkanina a idea komfortu*. Jest to praca żywa i autentyczna, która ukazuje głęboką potrzebę zdefiniowania genezy własnej twórczości, Doktorantka nie tylko wykazuje się wiedzą, ale także potrafi przybliżyć i wyjaśnić interesujące ją zagadnienia.

To przekonanie potwierdza bogata bibliografia, która obejmuje najnowsze osiągnięcia nauk społecznych i artystycznych, w większości z ostatnich dwudziestu lat. Świadczy to o wyjątkowych potrzebach intelektualnych doktorantki i umiejętnościach w stosowaniu zdobytej wiedzy.

Dysertacja doktorska mgr Katarzyny Szymańskiej zatytułowana *Koncepcja wnętrza z tkaniny jako studium schronienia*, jest dziełem spójnym w pełni spełnia warunki Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.

Rozważania te bezpośrednio prowadzą czytelnika do części praktycznej doktoratu, czyli obiektu instalacji, bezpiecznego wnętrza wykonanego techniką dzianiny o splotie jednowątkowym bez osnowy. Proces tworzenia jest dla artystki realizacją jej pozytywnej utopii, ideą wolności, artystka bowiem tworzy, opierając się na swoim świecie wewnętrznym – jest on jej własnym najsilniejszym przeżyciem.

Za Doktorantką: *Zaprojektowane przeze mnie dzianinowe wnętrze składa się z 12 osobnych tkanin – modułów, każdy o innym kształcie. Wykorzystuję w nim 3 rodzaje włókien. Zastosowanie różnych materiałów wiąże się z ich efektami taktylnymi. Moim zamierzeniem jest ukazanie splotu, dlatego wybrałam jasne achromatyczne kolory, a ograniczona paleta barw pozwoliła mi na skoncentrowanie się na fakturze”.*

Doktorantka posiada ogromne doświadczenie i wiedzę, świadomie korzysta z wybranego warsztatu, by osiągnąć założone cele badawcze. Zanurza się w miękkiej, organicznej strukturze dzianin nie oglądając się na modne trendy, pracuje poddając się swojemu rytmowi życia. Poprzez proces tworzenia, rytmiczny ruch wyplatanych oczek i rzędów dzianiny, prowadzi grę między tym co widzimy, co wiemy i wreszcie tym, czego doświadczamy.

Świadomie rezygnuje z koloru na rzecz struktury wynikającej z przeplotu o zróżnicowanej skali, dzięki tym zabiegom powstaje kilka planów o różnych fakturach. Celem takiego zabiegu jest iluzja tkanin układanych warstwowo, mimo dużej skali, nadaje jej pracy lekkości i zwiewności. Tkanina bez względu na swój charakter, rolę, symbolikę zawsze była i jest blisko człowieka, dlatego Doktorantka odrzuca tradycyjne narzędzia, druty, szydełka i zastępuje je własną ręką tworząc mocną więź materii ze swoim ciałem. Ten haptyczny „mistyczny” rodzaj doświadczenia, to jedno z głównych założeń pracy z tkaniną, jest rodzajem medytacji a w pewnym sensie modlitwą.

Za Doktorantką: Mój projekt to instalacja wielofunkcyjna. Tkanina, która je tworzy może odgradzać, osłaniać, owijać, otulać albo być elementem podparcia. Modułowość elementów zakłada różne scenariusze wykorzystania. Do koncepcji tkaniny jako wnętrza dodaję tkaninę jako ubiór, pokazując odwieczne przenikanie tej materii w obu obszarach związanych z człowiekiem”.

Dzieło o formie otwartej jest zawsze gotowe, aby znaleźć się w nowych okolicznościach, w nowym czasie, w nowej relacji ze zmienną rzeczywistością. Dzięki temu dzieło zawsze żyje, i nie traci na aktualności.

Za Doktorantką: W kontekście cyrkularności zbudowana została moja praca artystyczna. Użyte włókna, po spełnieniu swojej funkcji, zostaną przeze mnie wtórnie i wielokrotnie przetwarzane w nowe projekty. Tę koncepcję stosuję wielokrotnie w mojej dotychczasowej pracy artystycznej. Technika dziewiarska daje możliwość szybkiego, łatwego prucia - odzyskania 100% surowca, w praktycznie niezmiętej i nieuszkodzonej postaci. (...) jednym pociągnięciem można powrócić ze splotu do pierwotnego sznurka.

Cenię taką konsekwentną postawę artystki w kontekście budowania narracji, gdzie sprawy ekologii dbania o dobrostan są stale w centrum uwagi.

Konkluzja:

Biorąc pod uwagę wszystkie aspekty zawarte w rozprawie doktorskiej pt. „Koncepcja wnętrza z tkaniny jako studium schronienia”, spełnia ona wymogi ustawy o stopniach i tytułach naukowym.

Napisana językiem komunikatywnym, jest w pełni spójnym opisem dojrzałej i przemyślanej postawy twórczej, oraz rzetelnie przeprowadzonych badań. Poziom merytoryczny pracy oceniam bardzo wysoko.

Uważam, że taką wysoką miarą należy ocenić również postawę twórczą doktorantki dla której odpowiedzialne, zrównoważone projektowanie jest reakcją nie tylko na lokalny, ale także na globalny kryzys ekologiczny, klimatyczny, post produkcyjny, tym samym zwraca uwagę na kryteria wartości: stosunek do więzi międzyludzkich, styl życia a także bezpieczeństwa a właściwie jego braku.

W związku z tym popieram i z pełnym przekonaniem przedstawiam Radzie Dyscypliny i Szkoły Doktorskiej Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, wniosek o nadanie stopnia doktora Pani mgr Katarzynie Szymańskiej w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

prof. Aleksander Widyński

